

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

Dėl 2022-04-01 Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 9, 12, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 34, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 451 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-931 1, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Nr. IX-1315 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo

Dokumentą sukūrė / parengė Giedrė Pakalnienė, giedre.pakalnienė@vrm.lt, (5) 2717263 Dainius Cicėnas, 2718521, dainius.cicenas@vrm.lt, Audrius Čiupala, (8 5) 271 9767, audrius.ciupala@policija.lt

Įstatymo projektas 22-4765 2022-04-01
Nutarimo projektas 22-4768

2022-04-14

Gerbiamieji,

GINKLŲ PIRKLIŲ ASOCIACIJA anksčiau jau yra pateikusi savo pasiūlymą dėl naujos Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau tekste - GŠKĮ) redakcijos ir toliau laikosi savo pasiūlymo, tačiau šiame savo pasiūlyme pateiksime tik paskelbto Įstatymo projektas 22-4765 2022-04-01 ir Nutarimo projektas 22-4768 apimtyje.

1. Dėl 1 str. Įstatymo tikslas ir paskirtis 3. Šio įstatymo nuostatos netaikomos:

1.1. Dabartinėje redakcijoje nurodoma GŠKĮ netaikomas 3) *ginklams, kurių sviedinio kinetinė energija yra iki 2,5 džaulio (J)*. Žaislas pistoletas vaikams gali šauti prilimpančiomis strėlytėmis ar sviediniais, kurių sviedinio kinetinė energija yra 3 ir daugiau džaulio, todėl siūlome pakeisti šią nuostatą, kad GŠKĮ netaikomas 3) *ginklams, kurių sviedinio kinetinė energija yra iki 7,5 džaulio (J)*.

2. Dėl 3 str. A kategorijos ginklai, ginklų priedėliai ir šaudmenys

2.1. Iš A kategorijos ginklams, ginklų priedėliams ir šaudmenims priskiriami: prašome išbraukti ~~44) duslintuvai, naktiniai taikikliai~~, kad būtų galima juos įsigyti visiems ginklus (medžioklei sportui ar savigynai) turintiems asmenims. Rusijos karinės invazijos į Ukrainą metu ginklus turintys asmenys Ukrainoje pradėjo pas Lietuvos piliečius prašyti naktinių taikiklių, kai jau tapo vėlu ir sunku juos įsigyti.

2.2. Ukrainiečių prašymo turinio iliustraciją pateikiame čia žemiau, vaizdumo tikslu:

МОНОКУЛЯР	e6+ 640/35	80	ШТ	2228	usd
МОНОКУЛЯР	e3 max 384/35	150	ШТ	1802	usd
МОНОКУЛЯР	finder f135r 384/35 lrf	100	ШТ	2131	usd
МОНОКУЛЯР	finder fh35r 640/35 lrf	300	ШТ	2391	usd
ПРИЦІЛ	geni gl35 384/35 lrf	350	ШТ	2812	usd
ПРИЦІЛ	rico rl42 384/42 +lrf350USD	200	ШТ	2782	usd
ПРИЦІЛ	rico rh50 640/50 +lrf 350USD	20	ШТ	3889	usd
ПРИЦІЛ	Scl 35 384/35	100	ШТ	1855	usd
ПРИЦІЛ	Sct 35 v2 384/35	150	ШТ	2512	usd

2.3. Siekiant išvengti situacijos, kuri nutiko Ukrainos ginklų savininkams prašome Lietuvos piliečiams netrukdyti įsigyti duslintuvus ir naktinius taikiklius savigynai už savo pinigus.

2.4. Atkreipiame dėmesį, kad dažnai nežinoma, kad civilinėje apyvartoje esantys duslintuvai tik sumažina garsą, bet jo nepanaikina. Pavyzdžiui Europiniai civiliniai duslintuvai:

2.4.1. BREEZER OSD - STEYR ARMS (steyr-arms.com) duslintuvai STEYR BREEZER OSD kalibrams 7,62 mm / .30" (308 Win., 30-06, 300 Win. Mag.) 5,56 mm / .22" (222 Rem., 223 Rem., .22-250 Rem) **slopina garsą 33 dB** (AVERAGE-SOUND-SUPPRESSION 33 dB).

2.4.2. <https://www.steyr-arms.com/en/breezer/steyr-ums/> duslintuvai STEYR BREEZER UMS, kalibrams 5,56×45 NATO **slopina garsą 30 dB**

2.4.3. <https://www.steyr-arms.com/en/breezer/breezer-msd/> duslintuvai STEYR BREEZER MSD kalibrams 7,62 mm / .30" (308 Win., 30-06, 300 Win. Mag.) **slopina garsą 33 dB**.

2.5. Jau nuo II pasaulinio karo laikų¹ karinės klasės duslintuvai karabino garsą slopina 85.5 dB ir daugiau, bet kaip pastebime, civilinėje apyvartoje esantys duslintuvai slopina garsą 33 dB, todėl:

2.5.1. civiliai duslintuvai veikia dėl būtiniausių sveikatos ir saugos reikalavimų, susijusių su fizinių veiksmų (triukšmo) keliama rizika darbuotojams (septynioliktoji atskira Direktyva, kaip apibrėžta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje²), nuostatomis

2.5.2. civilinėje apyvartoje esantys duslintuvai gesina ugnį iš ugniaginklio šautuvo vamzdžio šūvio metu, kad ugnis neakintų šaulio su naktiniu taikikliu, negadintų akių ir mažiau išduotų šaulio vietą ir negadintų naktinio taikiklio, nes naktiniai taikikliai be duslintuvo ugniai slopinti yra nefunkcionalūs.

¹ [https://en.wikipedia.org/wiki/Silencer_\(firearms\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Silencer_(firearms))

² Kolegialių institucijų 2005 m. balandžio 15 d. įsakymas Nr. A1-103/V-265 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 53-1804)

2.5.3. civiliai duslintuvai slopinantys garsą - 33 dB nedaro šūvio begarsiu. Žinomiausių kalibrų pikinis garsas apie 163,6 dB³. Lietuvoje neseniai matuotas garsas už 6,8 metro nuo šaudymo langelio žinomiausio kalibro Šautuvas Haenel Jaeger 10, kal. 30-06 be kompensatoriaus visuminis Garso ekspozicijos lygis buvo 120,2dB⁴, taigi už 6,8 metro garsas jau krito apie 40 dB, kas tik patvirtina, kad šūvio garsas sumažinimas yra dėl būtiniausių šaulio sveikatos ir klausos ir regos saugos reikalavimų, o ne dėl to, kad jo negirdėtų aplinkiniai, policija ar aplinkosauga, nes šūvis su NATO šalių civilinėje apyvaroje esančiais duslintuvais⁵ išlieka aiškiai girdimas.

2.5.4. Tuo galima įsitikinti nuėjus į šaudyklą. Jūsų žiniai: vaikų darželiuose vidutinis triukšmo lygis siekia 85 dB, kiaulių fermose – 115 dB, šokių aikštelėse garso slėgio lygiai dažnai viršija 100 dB, todėl jei 30-06 kalibro garsą duslintuvai mažina nuo 163,6 dB iki 130,6 dB tai garsas aplinkinių ausiai lieka garsesnis nei diskotekos garsas šokų aikštelėje.

2.6. Iš A kategorijos turėtų būti išbraukti 18 papunktį „~~18) templiniai ginklai, kurių visa įtempimo jėga viršija 1 200 niutonų (N)~~“ nes lankų ir arbaletų prilyginimas šiuolaikiniais karto ginklams ir raketoms yra kažkoks nesusipratimas.

3. Dėl 6 str. D kategorijos ginklai

3.1. Kaip minėjome žaislas pistoletas vaikams gali šauti prilimpančiomis strėlytėmis ar sviediniais, kurių sviedinio kinetinė energija yra 3 ir daugiau džaulio, todėl siūlome pakeisti ir D kategorijai priskirti nuo 7,5 džaulio t.y.: 1) pneumatiniai ginklai, kurių sviedinio kinetinė energija yra nuo 7,5 džaulio (J):

4. Pakeisti 21 str. 2 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

4.1. „9) ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apskaitos žurnalus ir kitus dokumentus saugoti ne mažiau kaip 10 ~~20~~ metų nuo paskutinio įrašo padarymo juose dienos, neatsižvelgiant į tai, ar verčiamasi licencijuojama veikla, ar ne (likvidavus juridinį asmenį, kitą organizaciją ar jų padalinį ar mirus fiziniam asmeniui, ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apskaitos žurnalai ir kiti dokumentai perduodami policijos ~~įstaigoms~~ **įstaigai, kurios kuri** tvarko civilinėje apyvaroje esančių ginklų, jų savininkų ir valdytojų apskaitą);“

4.2. Sprogmenų žurnalai saugomi 10 metų, o ginklų 20 metų? Kur logika ?

5. Pakeisti 21 str. 2 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

5.1. „11) importavęs, atvežęs į Lietuvos Respubliką ginklus, šaudmenis, ne vėliau kaip per

³ <https://www.caohc.org/UserFiles/file/Shot%20of%20Prevention%20extra%20handout.pdf>

⁴ Aplinkos triukšmo tyrimo protokolas Nr.F-AT-131/2022 2022 m. balandžio 7 d. NACIONALINĖ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LABORATORIJA Biudžetinė įstaiga, Žolyno g. 36, LT-10210 Vilnius, Fizikinių veiksmų tyrimų poskyris, Sveikatos rizikos veiksmų vertinimo skyrius

⁵ <https://www.steyr-arms.com/en/breezer/>

5 darbo dienas nuo ginklų, šaudmenų importo, atvežimo į Lietuvos Respubliką dienos, o norėdamas eksportuoti, vežti ginklus, šaudmenis iš Lietuvos Respublikos, ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki numatomo ginklų, šaudmenų eksporto, **vežimo elektroninėmis priemonėmis per Policijos elektroninių paslaugų sistemą pateikti importuotų**, atvežtų ar numatomų eksportuoti, vežti šio įstatymo 3 straipsnio 6–10 punktuose nurodytų ginklų, B ir C kategorijų ginklų identifikacinius duomenis (ginklo šalį gamintoją ir gamybos vietą, markę, modelį, kalibrą, gamintojo pavadinimą, pagaminimo metus ir identifikacinį numerį), vertę, šaudmenų duomenis (identifikacinį gamintojo žymenį, gamintojo pavadinimą ir ginklų partijos identifikacinį numerį, kalibrą ir šaudmenų tipą, kiekį), vertę, ginklų, šaudmenų tiekėjų ar gavėjų duomenis (pavadinimą, vardą, pavardę, buveinės ar gyvenamosios vietos adresą) policijos ~~įstaigoms~~ **įstaigai, kurios kuri** tvarko civilinėje apyvarčioje esančių ginklų, jų savininkų ir valdytojų apskaitą;“

5.2. Šioje vietoje dabar pildome į gavimo ar pardavimo žurnale. Tokiu atveju dubliuojasi informacija . Manau geras laikas naikinti išvis žurnalus, nes pateikta informacija dar pildysis žurnale. Šaudmenų pardavimo informaciją galima būtų taip pat perkelti į e-policijos sistemą. Parduodant šovinius, pardavėjas prisijungtų ir įrašytų prie žmogaus kuris perka, tuo pačiu iš jo nusirašytų likutis. Tokia sistema būtų moderniausia pasaulyje (neskaitant JAV , kur išvis nepildo ir po karo Ukrainoje Lietuva turėtų remtis JAV praktika. Be to sistema būtų skaidri, keliais aspektais. Dabartinė šaudmenų apskaita primena okupacinius brežnevo laikus, o dar ir pats policijos pareigūnas, tikrindamas nelabai suprantą ką tikriną, atsekti kada kas pirkto, turi vesti krūvas žurnalų, todėl laikas atsisakyti valstybei tenkančios naštos.

6. Pakeisti 24 str. 1 dalį

6.1. Ją išdėstyti taip kad licenciją galėtų gauti ir Lietuvos Respublikoje Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę prekiauti visų kategorijų ginklais ir licencijavimo sistema būtų bendra: „1. Lietuvos Respublikoje Vyriausybės institucija gavusi licenciją turi teisę prekiauti visų kategorijų ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis, jų dalimis, taip pat šio įstatymo <...>

7. Dėl 37 str. Pavienių ginklų, jų priedėlių, šaudmenų, jų dalių įvežimas, išvežimas, vežimas, gabenimas tranzitu

7.1. Be šio leidimo galima įvežti į Lietuvos Respubliką, išvežti iš jos, gabenti tranzitu per Lietuvos Respubliką senovinius ginklus, D kategorijos ginklus, nurodytus šio įstatymo 6 straipsnio 1–4 punktuose, ir pneumatinio ginklo šaudmenis, todėl leidimai turėtų būti panaikinti ir asmenims prekiaujantiems šiais D ginklais, kad atsisakyti bereikalingos prekybininkams tenkančios naštos gaunant leidimus, kai be leidimų kiekvienas pilietis gali įsigyti D kategorijos ginklus užsienyje ir sudaryti palankesnes sąlygas prekiauti D kategorijos ginklais.

7.2. Mūsų nuomone, jei fiziniai ar juridiniai asmenys gali atsivežti sau bet kokią kiekį pneumatinių ginklų ir jiems nereikia nei registracijos žurnalų, nei atsivežti leidimų, tai ir

prekiautojams D kategorija nereikia leidimų. D kategorijos pneumatinis ginklas (orinukas) nedaro žalos kaip ginklas, todėl prašome prekybininkų ir kitų asmenų teises suvienodinti.

8. Pakeisti 24 straipsnio 2 dalies 5 punktą jį išdėstyti taip:

8.1. 5) registruoti pneumatinių ginklų, kurių sviedinio kinetinė energija yra nuo 7,5 džaulio (J) visų kategorijų ginklų, šių ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių (išskyrus šaudmenis D kategorijos ginklams, dujų įrenginius ir D kategorijos šaltuosius ginklus), parako, kapsulių ir tūelių su įstatytais kapsulėmis tiekėjus ir pirkėjus policijos generalinio komisaro nustatytos formos žurnale

8.2. Kapsules nepavojingos, parakas neidentifikuojamas, o ši nuostata daugiau sovietinis reliktas, todėl beprasmis.

9. DĖL SPROGMENŲ APYVARTOS KONTROLĖS ĮSTATYMO

9.1. Analogiškai sprogmenų žurnalai, jau laikas atsisakyti valstybei tenkančios naštos ir krūvos popierių ir pakeisti įstatymą, jog veiklą susijusią su šaudmenimis, ginklais gali vykdyti įmonė, tik turinti licencijuotą buhalterinę programą. Beje sprogmenų žurnalai saugomi 10 metų, o ginklų 20 metų? Kur logika? Šioje vietoje dabar pildome į gavimo ar pardavimo žurnale. Tokiu atveju dubliuojasi informacija. Manau geras laikas naikinti žurnalus išvis, nes pateikta informacija dar pildysis žurnale.

9.2. Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

9.2.1. 9) sprogmenų apskaitos žurnalus, unikalius atpažinties žymenis, surinktus duomenis apie sprogmenis ir kitus dokumentus saugoti 10 metų nuo paskutinio įrašo padarymo dienos (likvidavus juridinį asmenį, mirus fiziniam asmeniui ar juridiniam, fiziniam asmeniui nutraukus licencijuojamą veiklą, apskaitos dokumentai perduodami ~~Policijos departamentui~~ **policijos įstaigai**);

9.3. Apskaita yra buhalterinėje programoje, o kas neturi tokios apskaitos, negauna leidimo prekiauti sprogmenimis, čia kaip su patalpomis, jei neturi signalizacijos atestuotos, tai nepriduodi patalpų licencijai gauti.

9.4. Sprogmenų gamintojai, eksportuotojai, importuotojai, įvežantieji ar išvežantieji asmenys, prekiautojai ir sprogmenų naudotojai privalo tvarkyti gaminamų, įsigytų, laikomų, sunaudotų ir realizuotų sprogmenų apskaitą ir teikti šiuos duomenis teritorinei policijos įstaigai.

Pagarbiai

Prezidentas

Gytis Misiukevičius